EG-00014-001/2026 számú projekt

Szakmai összefoglaló

A Sapientia Hungariae Alapítvány a Nemzeti Tehetség Program támogatásával az Országos Tudományos Diákköri Tanács (OTDT) határon túli programját, a Tudományos Diákkörök Határok Nélkül (HTDK) kezdeményezést valósította meg a 2025. július 1. – 2026. augusztus 30. közötti időszakban, 4.400.000 Ft támogatás felhasználásával. A program célja a határon túli magyar felsőoktatási hallgatók és oktatóik bekapcsolása az Országos Tudományos Diákköri Konferenciák (OTDK) rendszerébe, valamint a Kárpát-medencei szakmai együttműködések erősítése és fenntartása.

A 2012 óta folyamatosan zajló tevékenység eredményeként mára nincs olyan határon túli, magyarul is oktató felsőoktatási intézmény, amellyel az alapítvány ne állna szakmai kapcsolatban.

A 37. OTDK lezárása

A 37. OTDK 2025 márciusa és áprilisa között **16 szekcióban, 11 intézményben, 9 helyszínen** valósult meg, személyes részvétellel. A határon túli helyszínen, Csíkszeredában az Agrártudományi Szekciót rendezték. A konferencia záró eseményei, a szakmai munkák és fellépések kiértékelése 2025. november végéig tartott.

A HTDK program a támogatási időszakban:

- lebonyolította a helyi TDK-kat és az OTDK-részvételt lezáró, kiértékelő beszélgetéseket személyesen és online,
- hatodik alkalommal szervezte meg az OTDK-t hivatalosan lezáró gálaeseményhez kapcsolódó ünnepi vacsorát a határon túli Pro Scientia Aranyérmesek és Mestertanárok részére (2025. november 24., Budapest).

Határon túli delegáló konferenciák

Hagyományaikhoz híven a felvidéki és a vajdasági delegáló tudományos diákköri konferenciákat 2025 őszén rendezték meg:

- **20. Felvidéki Tudományos Diákköri Konferencia (FTDK)**, 2025. november 21–22.,
- **24. Vajdasági Magyar Tudományos Diákköri Konferencia (VMTDK)**, 2025. november 27–30., amelyet a hagyományoktól eltérően nem Újvidéken, hanem Szabadkán, a Műszaki Szakfőiskolán tartottak.

Kárpátalján a háborús körülmények ellenére is megtartották az éves TDK-kat 2026 tavaszán. A HTDK program képviselői részt vettek a 20. FTDK-n és a 24. VMTDK-n, valamint a Szlovákiai Magyar Tudományos Diákköri Tanács 2025. november 21-én Nyitrán tartott ülésén. Mindkét konferenciáról számos sajtómegjelenés született a szervezők közzétételében.

A 38. OTDK előkészítése

A 38. OTDK-n két határon túli intézmény is szekciót rendez, ezért a támogatási időszakban megkezdődtek a velük való szakmai egyeztetések:

- 2025 novemberében Kolozsváron, a **Babeș-Bolyai Tudományegyetemmel**, amely a 38. OTDK Kémia Szekciójának ad otthont,

- 2026. január 9-én Szabadkán, az **Újvidéki Egyetem Szabadkai Magyar Tanítóképző Karával**, amely a 38. OTDK Nevelés és Tanulásmódszertani Szekcióját rendezi.

Szakmai együttműködések és háttérmunka

Az elmúlt években a HTDK program tovább erősítette a konferenciák közötti háttérmunkát. A projekt keretében az alábbi tevékenységek valósultak meg:

- magyarországi zsűritagok bevonása a határon túli delegáló házi konferenciákra,
- bírálók felkérése és közvetítése,
- határon túli szakmai bizottsági tagok aktív bizottsági munkájának elősegítése,
- a hiányterületek (pl. agrártudományok, tanító- és óvóképzés) támogatásának növelése,
- folyamatos irodai és adminisztratív háttér biztosítása.

Kiemelt szakmai kezdeményezések

A program a támogatott időszakban is különös figyelmet fordított a felvidéki tudományos diákmunkára. A szlovákiai Diákhálózattal együttműködésben folytatódott a **szaknyelvi fordítási ösztöndíj**, amely azoknak a szlovákiai és csehországi egyetemistáknak nyújt segítséget, akik szlovák vagy cseh nyelven elkészített, az FTDK-ra szánt tudományos munkájukat magyar nyelven is be szeretnék mutatni. A kezdeményezés célja, hogy a szakmájukat nem magyarul tanuló hallgatók is megismerjék és gyakorolják a magyar tudományos és szakmai nyelvet. A programot az alapítvány 2019 óta támogatja.

Az alapítvány emellett folytatta a határon túli magyar egyetemi könyvtárak támogatását is: több szerkesztőség kiadványait személyesen gyűjti össze, és autóval, vonattal vagy ismerősök segítségével juttatja el a címzett intézményekhez.

Eredmények és hatás

A program eredményeként:

- **2025-ben 609 határon túli hallgató és oktató** vett részt a 37. OTDK-n (2023-ban a 36. OTDK-n 646 fő),
- két határon túli intézmény vállalta szekció rendezését a 38. OTDK-n,
- fennmaradt és tovább erősödött a regionális és Kárpát-medencei szakmai hálózat,
- a határon túli kollégák és diákok számára kiszámítható, stabil támogatási rendszer működik.

A program a kétévenkénti konferenciákhoz kötődő eseti segítségnyújtáson túl hosszú távú ösztönzést ad a hallgatóknak az önkéntes tudományos és művészeti munkára, oktatóiknak pedig a témavezetői szerepvállalásra. Ezzel hozzájárul a határon túli magyar értelmiség erősödéséhez, és ahhoz, hogy a közösség fiataljai szülőföldjükön szakemberként és magánemberként is könnyebben boldoguljanak.

Összegzés

Az EG-00014-001/2026 számú támogatás hozzájárult a HTDK program folyamatos működtetéséhez, a 37. OTDK szakmai lezárásához, a 38. OTDK határon túli szekcióinak előkészítéséhez, valamint a Kárpát-medencei magyar felsőoktatási tehetséggondozás megerősítéséhez. Az elmúlt tizenegy év során kialakult, biztonságosan működő rendszerre a határon túli kollégák és diákok számítanak, ezért a program folytatása elengedhetetlen a határon túli magyar tudományos utánpótlás támogatása szempontjából.